

## Populärvetenskaplig sammanfattning för projektet *Små barn i familjehemsvård och tidigt lärande*

Syftet med studien var att undersöka vilka erfarenheter barn i förskoleåldern (1–6 år), som är placerade i familjehemsvård, har av tidigt lärande samt hur samarbetet ser ut mellan familjehem och förskola. Projektet inleddes hösten 2017. Sammanlagt har 17 familjehemsföräldrar (från 11 familjehem) deltagit i studien. Alla familjehem har barn under sju år placerade hos sig, de flesta barnen var under 1,5 år vid den tidpunkt då de placerades i familjehemmet. Dessutom har tre fokusgruppsintervjuer med totalt 13 deltagare genomförts: Sex familjehemssekreterare, sex barnsekreterare och en enhetschef.

### Sammanfattning av resultat:

Den information som ges om små barn inför en placering fokuserar oftast på förhållanden i familjen, barnens situation och föräldrarnas omsorgsförmåga, inte på barnens lärande. Dock menar deltagarna i fokusgrupperna att de nu har bättre rutiner än tidigare när det gäller överlämningar mellan skolor då barn placeras i familjehemsvård. Information om barnen delas mellan nya och gamla skolor, och det görs bättre förberedelser för att ta emot barn om de byter förskola eller skola vid placering i familjehem.

I talet om små barns lärande är ett framträdande drag; trygghet först, lärande sen. Både familjehemsföräldrar och familjehemssekreterare/barnsekreterare talar om att tryggheten måste komma före lärandet. Trots detta fokus på "trygghet först" framkommer det i studien att barns lärande har en framskjuten plats i familjehemmets vardag - det som görs i vardagen för att skapa trygghet har inslag av just pedagogik. Familjehemsföräldrarna beskriver hur de använder pedagogiska metoder och modeller, att de dagligen läser för barnen och att de i görandet i vardagen inkluderar små barn. Att integrera lärandet i vardagen är något som flera av de intervjuade familjehemsföräldrarna framhåller som viktigt. De hittar sätt att benämna och förklara vardagliga händelser. Det kan handla om sysslor i hushållet, om att bygga och skapa tillsammans. I fokusgrupperna betonar deltagarna hur viktigt det är att stötta, informera och inspirera familjehemmen i den dagliga interaktionen med barnen. Betydelsen av att sjunga, lära in ramsor, leka "mattelekar", och läsa för barnen är något som familjehemssekreterare och barnsekreterare återkommer till.

Det finns ett stort engagemang, vilket visar sig både i familjehemsintervjuerna och i fokusgrupperna, för att skapa så goda pedagogiska förhållanden som möjligt för små barn som är placerade i familjehem. Ett positivt resultat är de – samstämmiga – uttalanden i fokusgrupperna av hur Skolfam-projektet har ökat medvetenheten om betydelsen av skolprestationer och utbildning för barn och unga som är placerade i familjehemsvård. I fokusgrupperna framfördes önskemål om att Skolfam, som i skrivande stund omfattar barn i grundskolan, också skall omfatta placerade barn under sex år.